

Τίτλος μαθήματος :	Κοινωνική Εργασία και Παραβατικότητα Εφήβων
Κωδικός μαθήματος :	ASJD 407
Τύπος μαθήματος:	Μάθημα επιλογής κοινωνικής εργασίας
Επίπεδο σπουδών:	Πτυχίο
Έτος σπουδών:	4 ^ο
Εξάμηνο που προσφέρεται το μάθημα:	6 ^ο ή 7 ^ο
Αριθμός ECTS:	6
Περίοδοι εβδομαδιαίας διδασκαλίας:	3
Σκοπός του μαθήματος:	Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές την δυνατότητα να εξοικειωθούν με τις βασικές γνώσεις πάνω στο θέμα της παραβατικότητας και ιδιαίτερα των εφήβων, τις κοινωνικές, βιολογικές, πολιτισμικές και νομικές πτυχές της, κυρίως όμως να κατανοήσει την κοινωνική διάσταση της παραβατικότητας και τη συμβολή της Κοινωνικής Εργασίας στην πρόληψη και αντιμετώπισή της.
Μαθησιακά αποτελέσματα:	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να: • Διευκρινίζουν τις έννοιες της κοινωνικής αναπαράστασης και της παραβατικότητας • Εντοπίζουν τα βασικά στοιχεία που μπορούν να επηρεάσουν την εκδήλωση πιθανής παραβατικής συμπεριφοράς με βάση το φύλο, την φυσιογνωμία και τον κληρονομικό παράγοντα • Αντιλαμβάνονται την σημασία του κοινωνικού ελέγχου και του περιβάλλοντος όπως επίσης και τις μορφές ψυχικής ασθένειας στην εκδήλωση παραβατικής συμπεριφοράς • Καταγράφουν τα προβλήματα που παρουσιάζονται στην λειτουργία των θεσμών της οικογένειας και του σχολείου που μπορούν να συμβάλουν στην εκδήλωση παραβατικότητας • Εντοπίζουν την επίδραση των ΜΜΕ και του περιβάλλοντος χώρου στα επικρατούντα πρότυπα συμπεριφοράς και παραβατικότητας • Αποσαφηνίζουν τις έννοιες του θύτη και του θύματος • Εντοπίζουν τους διαφορετικούς ρόλους την συσχέτιση μεταξύ τους • Αναγνωρίζουν τα κοινωνικά στερεότυπα και τον στιγματισμό ανάλογα με το ρόλο • Γνωρίζουν τη διαδικασία εντοπισμού του θεσμικού πλαισίου και των φορέων που είναι υπεύθυνοι για αντιμετώπιση της παραβατικότητας ανηλίκων

	• Αναγνωρίζουν τις αρμοδιότητες των φορέων και κατανοούν τις λειτουργίες τις καταστολής και της πρόληψης • Γνωρίζουν για τον τρόπο άσκησης της κοινωνικής εργασίας με καταστάσεις παραβατικότητας των εφήβων • Αναλύουν τα καθήκοντα του κοινωνικού λειτουργού κατά την εμπλοκή του στην κοινωνική εργασία με προβλήματα παραβατικότητας εφήβων • Αναλύουν τους τρόπους συνεργασίας με τις άλλες ειδικότητες και φορείς για την αντιμετώπιση καταστάσεων παραβατικότητας εφήβων
Περιεχόμενο μαθήματος:	• Παραβατική συμπεριφορά και τύποι παραβατικότητας • Η προσωπικότητα του παραβάτη και η δυναμική της οικογένειάς του • Εξέταση διαφόρων αιτιολογικών παραγόντων (βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών) με έμφαση στην εφηβική ηλικία • Αντιμετώπιση του προβλήματος: πρόληψη, καταστολή και θεραπευτικές παρεμβάσεις. • Κοινωνική αναπαράσταση της παράβασης και θυματοποίηση • Ο ρόλος του κοινωνικού λειτουργού και άλλων ειδικοτήτων στο χειρισμό περιπτώσεων παραβατικότητας – διεπιστημονική ομάδα • Μεθοδολογία και τεχνικές παρέμβασης μέσω της Κοινωνικής Εργασίας • Παραβατικότητα στην Κύπρο (στατιστικές, σχετικές νομοθεσίες κ.α) • Εφαρμογή διαταγμάτων κοινοτικής εργασίας • Χειρισμών περιστατικών παραβατικών ανηλίκων από τις ΥΚΕ • Παραδείγματα καλών πρακτικών από προγράμματα αντιεγκληματικής πολιτικής σε χώρες της ΕΕ
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:	
Βασική βιβλιογραφία:	• Γεωργούλας, Σ. (2000). <i>Ανήλικοι παραβάτες στην Ελλάδα</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, • Ηλιάδης, Τ. (2009), <i>Το διάταγμα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας</i>, Λευκωσία • Κονή, Α., (2009), <i>Ο ρόλος των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στην εφαρμογή του θεσμού της παροχής κοινοτικής εργασίας με βάση τον περί κηδεμονίας και άλλων τρόπων μεταχείρισης αδικοπραγούντων νόμο</i>, Λευκωσία • Μπουλουράν, Α. (2009), <i>Κοινοτική Εργασία ως μέτρο μη Στερητικό της Ελευθερίας</i>, Λευκωσία • Παπαθωμάς, Τ., (2009), <i>Εθελοντισμός και Κοινοτική Εργασία</i>, Λευκωσία • 6. ΥΚΕ: τρόποι χειρισμού περιστατικών βίας
Συμπληρωματική βιβλιογραφία:	• Θάνος, Β. & Κουρκούτας, Η. (2013), <i>Σχολική βία και παραβατικότητα. Ψυχολογικές, κοινωνιολογικές, παιδαγωγικές διαστάσεις. Ενταξιακές προσεγγίσεις και παρεμβάσεις</i>, Αθήνα: Τόπος

	• Καζακοπούλου, Μ. (1972), <i>Κοινωνικοί Λειτουργοί και επιμελητές ανηλίκων</i>, Αθήνα • Κατσιγαράκη, Ε. (2004), <i>Οικογένεια και παραβατικότητα</i>, Αθήνα: Σάκκουλας • Κουράκης, Ν. (2007), <i>Τοπικά συμβούλια πρόληψης της παραβατικότητας. Πρακτικά συνεδρίου</i>, Αθήνα: Σάκκουλας • Νόβα-Καλτσούνη, Χ.(2001) <i>Μορφές αποκλίνουσας συμπεριφοράς στην εφηβεία: Ο ρόλος της οικογένειας και του σχολείου</i>, Αθήνα: εκδόσεις Gutenberg • Φαρσεδάκης, Ι. Ι. (1985). <i>Παραβατικότητα και κοινωνικός έλεγχος των ανηλίκων</i>, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη • Χαϊρπάλογλου, Α. (2010), <i>Έφηβοι σε ρήξη με το νόμο. Μια εθνογραφική μελέτη της "παραβατικότητας" και της ριψοκίνδυνης δράσης</i>, Αθήνα: ΝΗΣΟΣ • Χατζηβασίλης, Β. (2003). <i>Κύπριοι Έφηβοι: Η παραβατικότητα και τα ψυχικά τους προβλήματα</i>, Λεμεσός •								
	• Διαλέξεις, ανάλυση θεωρητικού υλικού • Διαλογική συζήτηση, επεξεργασία υλικού με συμμετοχή φοιτητών • Ηλεκτρονικές προβολές • Μελέτες περιπτώσεων και ασκήσεις στην τάξη και παρουσιάσεις από ομάδες φοιτητών/τριών • Ομαδική εργασία συναφή με τη διδαχθείσα ύλη • Περιλήψεις διαλέξεων και παρουσιάσεων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα								
Μέθοδοι αξιολόγησης και κριτήρια:	<table><tr><td>- Ενδιάμεση γραπτή εξέταση προόδου ή/και εκπόνηση ενδιάμεσης εργασίας:</td><td>25%</td></tr><tr><td>- Ενδιάμεση γραπτή εξέταση προόδου ή/και εκπόνηση ενδιάμεσης εργασίας:</td><td>25%</td></tr><tr><td>- Γραπτή εξαμηνιαία τελική εξέταση ή εκπόνηση εξαμηνιαίας τελικής εργασίας:</td><td>50%</td></tr><tr><td>Σύνολο:</td><td>100%</td></tr></table>	- Ενδιάμεση γραπτή εξέταση προόδου ή/και εκπόνηση ενδιάμεσης εργασίας:	25%	- Ενδιάμεση γραπτή εξέταση προόδου ή/και εκπόνηση ενδιάμεσης εργασίας:	25%	- Γραπτή εξαμηνιαία τελική εξέταση ή εκπόνηση εξαμηνιαίας τελικής εργασίας:	50%	Σύνολο:	100%
- Ενδιάμεση γραπτή εξέταση προόδου ή/και εκπόνηση ενδιάμεσης εργασίας:	25%								
- Ενδιάμεση γραπτή εξέταση προόδου ή/και εκπόνηση ενδιάμεσης εργασίας:	25%								
- Γραπτή εξαμηνιαία τελική εξέταση ή εκπόνηση εξαμηνιαίας τελικής εργασίας:	50%								
Σύνολο:	100%								
Γλώσσα διδασκαλίας:	Ελληνικά								